

Sygn. akt: III U 1816/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 stycznia 2015 r. w O.

sprawy z odwołania M. B. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 14 listopada 2013r. **znak** (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. B. (1) prawo do emerytury począwszy od 21 listopada 2013r.;
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

M. B. (1) złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 14.11.2013r. odmawiającej mu prawa do wcześniejszej emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ emerytalny wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że M. B. (1) nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999r.

Do pracy w szczególnych warunkach Oddział ZUS nie uwzględnił odwołującemu okresu pracy w (...) w O., w Zakładzie (...) Urzędu Wojewódzkiego w O., Zakładzie (...) Urzędu Wojewódzkiego Oddział w O. od 15.12.1980r. do 23.12.1998r., ponieważ w złożonym świadectwie pracy z dnia 31.07.2001r. podany charakter pracy „obsługa maszyn poligraficznych” nie odpowiada charakterowi zawartemu w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. oraz nie powołano się na punkt rozporządzenia, a jedynie podano wykaz i dział. Brak także powołania się na odpowiednie

zarządzenie resortowe. Również nie wyszczególniono w jakich okresach odwołujący się pracował na poszczególnych stanowiskach pracy i czy praca ta była wykonywana stale i bezpośrednio na danym stanowisku pracy.

Zgodnie zaś z przepisami powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach, pracodawca wystawiając świadectwo pracy oraz świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach winien wskazać charakter pracy zgodny z powyższym rozporządzeniem oraz nazwę rzeczywistego stanowiska pracy pracownika, którego nazwa powinna jednocześnie mieć odzwierciedlenie w wykazie, dziale i pozycji oraz punkcie zarządzenia resortowego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 29.10.2013r. w Oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w P. Inspektoracie w O. M. B. (1) (ur. (...)) złożył wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozpatrując ten wniosek Oddział ZUS uznał za udowodniony na dzień 01.01.1999r. okres ubezpieczenia w ilości 27 lat, 8 miesięcy i 11 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym: 27 lat, 7 miesięcy i 12 dni okresów składkowych oraz 29 dni okresów nieskładkowych.

Po analizie zgromadzonej w aktach dokumentacji ustalono natomiast, że M. B. (1) nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999r. Do pracy w szczególnych warunkach Oddział ZUS nie uwzględnił odwołującemu okresu pracy w (...) w O., w Zakładzie (...) Urzędu Wojewódzkiego w O., Zakładzie (...) Urzędu Wojewódzkiego Oddział w O. od 15.12.1980r. do 23.12.1998r., ponieważ w złożonym świadectwie pracy z dnia 31.07.2001r. podany charakter pracy „obsługa maszyn poligraficznych” nie odpowiada charakterowi zawartemu w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. oraz nie powołano się na punkt rozporządzenia, a jedynie podano wykaz i dział. Brak także powołania się na odpowiednie zarządzenie resortowe. Również nie wyszczególniono w jakich okresach odwołujący się pracował na poszczególnych stanowiskach pracy i czy praca ta była wykonywana stale i bezpośrednio na danym stanowisku pracy.

Wobec powyższego zaskarżoną decyzją z dnia 31.08.2012r. odmówiono mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Odwołanie M. B. (1) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

M. B. (1) urodził się w dniu (...) – a zgodnie z art. 24 ust 1b pkt 20 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 30.09.1953r. przysługuje emerytura w wieku emerytalnym wynoszącym co najmniej 67 lat.

Zgodnie zaś z art. 184 w/w ustawy w zw. z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ubezpieczonemu przysługuje prawo do emerytury, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wymagany wiek emerytalny wynoszący w przypadku mężczyzn 60 lat,
- nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na datę 01.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat w przypadku mężczyzn, w tym także 15 -letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w

szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Regułą jest, że okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (tak: § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.).

Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień, w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

Bezsporne w sprawie było posiadanie przez odwołującego się okresu pracy wynoszącego ponad 25 lat okresów składkowych, brak członkostwa w OFE oraz ukończenie wieku 60 lat. Przedmiotem sporu jest natomiast posiadanie 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach – bowiem organ emerytalny nie uwzględnił żadnego okresu do pracy w warunkach szczególnych.

Odwołujący M. B. (1) na okoliczność wykonywania przez siebie pracy w szczególnych warunkach przedstawił ZUS świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z Zakładu (...) Urzędu Wojewódzkiego Oddziału w O., z którego wynika, że odwołujący się w okresie od 15.12.1980r. do 23.12.1998r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę przy obsłudze maszyny piligrificznej – zgodnie z rozporządzeniem rady ministrów z dnia 7.02.1983r. wykazem A, Działem XI na stanowisku inspektora, starszego inspektora, kierownika zespołu poligrafii, specjalisty ds. poligrafii, specjalisty (k. 7- a.e.).

Wobec zakwestionowania przez organ rentowy powyższego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.07.2001r. Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe w celu ustalenia, jakie czynności faktycznie wykonywał M. B. (1) w Zakładzie (...) Urzędu Wojewódzkiego Oddział w O..

Sąd w tym celu zażądał od pracodawcy akt osobowych, przesłuchał świadków: B. Z., Z. K., dopuścił dowód z opinii biegłej sądowej i z zeznań odwołującego się jako strony.

Z nadesłanych akt osobowych wynika, że M. B. (1) z dniem 15.12.1980r. powierzono obowiązki w Małej Poligrafii w Wydziale Budżetowo- Gospodarczym. Z dniem 01.01.1981r. powierzono stanowisko starszego inspektora, do obowiązków którego należało: przyjmowanie zleceń do powielania dokumentów, uwzględnianie ze zleceniodawcami terminów wykonania zadań, kwalifikowanie technologii prac, racjonalny podział pracy pomiędzy pracowników (...), kontrolowanie jakości pracy w trakcie powielania oraz instruowanie pracowników (...) co do sposobu wykonania pracy i właściwego przygotowania powielaczy i maszyn poligraficznych, dokonywanie bieżących zapisów w książce ewidencji zleceń, wydawanie powielonych materiałów po uprzedniej kontroli technicznej, bieżący nadzór nad właściwym oszczędnym zużyciem papieru i materiałów używanych do powielania oraz dokonywanie rozliczeń papieru i innych materiałów, prowadzenie stałych konserwacji maszyn i urządzeń poligraficznych stanowiących wyposażenie (...), organizowanie remontu maszyn i urządzeń w wypadku ich uszkodzenia, wystawianie zapotrzebowania materiałowych, nadzór nad prowadzeniem kartotek ewidencyjnych w sprawie przychodu i rozchodu papieru, matryc, kartonów, rejestrowanie powielaczy i innych urządzeń wchodzących w skład wyposażenia, sporządzanie klisz i odbitek, powielanie dokumentów według warunków określonych w zleceniu, przestrzeganie kolejności powielania dostarczanych dokumentów, staranne i terminowe wykonywanie prac.

W angażu z dnia 25.11.1988r. podano stanowisko **kierownik zespołu poligrafii** i przyznano dodatek funkcyjny. Do zakresu obowiązków należało: przyjmowanie zleceń na powielanie dokumentów zaakceptowanych przez Kierownika Zakładu (...), uzgadnianie ze zleceniodawcami terminów wykonania prac, racjonalny podział pracy pomiędzy pracowników, kontrola jakości wykonywanych materiałów, nadzór nad oszczędnym zużyciem papieru i innych materiałów używanych do powielania oraz dokładne rozliczanie tych materiałów, nadzorowanie stałych konserwacji maszyn i urządzeń poligraficznych stanowiących wyposażenie (...), organizowanie remontu maszyn i urządzeń

w wypadku ich uszkodzenia, zgłaszanie Kierownikowi Zakładu potrzeb w zakresie zakupu: maszyn i urządzeń poligraficznych, części zamiennych i materiałów poligraficznych, papieru poligraficznego i powielaczowego, matryc metalowych, wyposażenie w sprzęt p. pożarowy, odzież ochronną, zabezpieczenie pomieszczenia poligrafii i maszyn przed dostępem i użytkowaniem przez osoby nieupoważnione oraz nadzorowanie rejestrowania dokumentacji.

Wykonując swoje obowiązki odwołujący był przygotowany do zastępowania pracownika będącego na stanowisku operatora urządzeń powielających.

W okresie od 01.08.1992 r. do 31.03.1998r. wypłacany był odwołującemu się dodatek szkodliwy w związku z obsługą elektronicznego monitora komputerowego, pracą przy sztucznym oświetleniu, pracą przy słabym oświetleniu dziennym. Od kwietnia 1982r. do 31 grudnia 1994r. i w lutym, sierpniu i grudniu 1995r. był wypłacany ekwiwalent za pranie. Wpłata ekwiwalentu za pranie była związana z używaniem w trakcie wykonywania prac odzieży roboczej lub ochronnej.

(dowód akta osobowe)

W sprawie przeprowadzono także dowody z zeznań świadków.

Świadek **B. Z.** zeznała, że pracowała razem z odwołującym w (...) w O. później zmieniono nazwę na (...) Urząd Wojewódzki. Świadek pracuje w urzędzie od 1977r. do chwili obecnej. Często spotykała odwołującego się. Prowadziła gospodarkę inwentarzową zastępując magazyniera, wydawała materiały z magazynu. Odwołujący pracował w poligrafii, tam zawsze pracowało trzy osoby. Była to taka komórka wydzielona w Urzędzie, to były trzy pokoje. Były tam powielacze, maszyny offsetowe, wydawany był płyn tri, była gilotyna, prasa, powielacze, w tym okresie maszyny się zmieniały, później były komputery. Odwołujący cały czas pracował w tej jednostce, chodził w rękawicach gumowych. Pomieszczenie było bez wentylatora, jak się tam wchodziło to było wszystko białe, szczypało w oczy, rozcieńczany był płyn tri . Świadek wydawała odwołującemu się z magazynu te płyny, w dużych ilościach. To był duży urząd - pracowało 500-700 osób. Było dużo materiałów do odbijania. Wtedy nie było kopiarek w pokojach. Odwołujący zszywał, prasował, ciął, była gilotyna. Zszywał za pomocą dużego zszywacza. Świadek widywała M. B. (1) w tych gumowych rękawicach. Do poligrafii nie wchodziło się, w drzwiach było wycięte okienko i przez to odbierało się dokumenty. Odwołujący pracował na cały etat. Tylko tym się zajmował. Widziała odwołującego przy maszynie offsetowej, przy maszynie, gdzie malowało się takie matryce. Zszywacz - to była maszyna do zszywania dużej ilości dokumentów. Na dużą szpulę nawijało się drut i nim się zszywało.

Świadek **Z. K.** zeznała, że pracowała razem z odwołującym się w poligrafii w (...) w O.. Świadek pracowała w latach 1977-1989 w charakterze drukarza, powielacza. Pan M. B. (1) pracował w tym czasie co świadek, świadek tylko trochę krócej. Pan B. był odpowiedzialną osobą. Był kierownikiem tej jednostki, ale wykonywał takie same prace jak inni tj. przygotowywał materiały do powielenia w offsecie, przygotowywał matryce metalowe. Trzeba było je naświetlić, wypalić, wytrawić w grubych rękawicach i szło to do mycia i do powielania na offsecie. Robiono z tego broszurki, powielano, wycinano, zszywano. Były szkodliwe chemikalia: trójchloroetylen sodu i płyn tri. W tym pomieszczeniu było dużo maszyn, kserograf, piec do wypalania, kopiarki, offset, gilotyna. Pracy było bardzo dużo. Pracowali też dla jednostek z zewnątrz. Na stałe w tej komórce były 3 osoby. To nie była praca na zmiany. Po godzinach też pracowali. Szkodliwość tej pracy polegała na tym, że wdychało się te opary, dawali im maski, ale one były ogromne, ciężkie, wentylacje założono potem, ale to mało pomagało. Gilotyna - to była duża maszyna. Wkładało się ręcznie papier i ustawiało na odpowiedni format. Zszywali ręcznie i mechanicznie specjalnymi zszywkami, które podawała maszyna. Świadek nie pamięta czy był używany drut do zszywania. Pan B. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, 8 godzin dziennie. Były zszywarki ręczne i maszyna. Była zszywarka nożna, która nie zawsze działała, była ciężka. Zajmowali 3 pomieszczenia, we wszystkich stały maszyny. Pan B. jako kierownik nie miał oddzielnego pokoju.

Odwołujący się M. B. (2) przesłuchany w charakterze strony zeznał, że pracował na zszywarce ważącej ok. 150 kg, na którą zakładano rolkę drutu stalowego. Były zszywane grube materiały - czasami 150 kartek. Była gilotyna. Drukował na formacie A3 i ten format trzeba było pociąć po 500-700 arkuszy papieru. Ciężko się na raz tyle kartek. Był jeszcze kserograf, gdzie przygotowywało się matryce i robiło zdjęcia, wypalało się w piecyku, wytrawiało w wodorotlenku

sodowym, który rozrabiano z wodą (z tego były białe żrące opary, piekło w oczy i język). Był zmywacz do wałków offsetowych, był bardzo śmierdzący. Po każdym użyciu maszyny trzeba było wymyć wałki. Był to zmywacz do wałków offsetowych. Przy kserografii był używany płyn tri i wodorotlenek sodowy. Wszyscy robili to samo. W jednym pokoju była gilotyna, powielacz i stolik do śniadania. W drugim było stanowisko do wytrawiania, do wypalania matryc, w trzecim był offset, kserograf i zszywarka drutem. Często pracowali po godzinach. Na poligrafię nie wolno było wchodzić osobom postronnym. Jak wchodziło się na poligrafię, to był mały przedsionek, w drzwiach było wycięte okienko i przez nie podawano się materiały. Czasami wchodziły tam jakieś osoby, kierownik zakładu czy zastępca - jak robili inwentaryzację, ale rzadko. Później jak zrobiono wentylację, to na podwórku było czuć wytrawianie matryc. Dopominali się o jakieś dodatki pieniężne. Potem zaczęto dawać im mleko, witaminy albo soki owocowe i maski przeciwgazowe z obrony cywilnej. Te maski nie były na całą twarz. Źle się pracowało w tej masce. Pochłaniacze od tych masek momentalnie zachodziły tym wodorotlenkiem sodu i robiły się białe.

Zdaniem Sądu w/w zeznania świadków B. Z. i Z. K. i odwołującego się w całości zasługują na wiarę, gdyż są one spójne, logiczne, wzajemnie się potwierdzają, uzupełniają i są zgodne z dokumentacją zawartą w aktach osobowych, emerytalnych i twierdzeniach M. B. (1). Wszyscy pracowali w Urzędzie, nadto Z. K. razem z odwołującym w jednej komórce organizacyjnej (...) poligrafii.

W celu ustalenia, czy wyżej opisana praca wykonywana przez odwołującego się M. B. (1) jest zaliczana do prac w warunkach szczególnych, Sąd zasięgnął także opinii biegłej z zakresu (...).

Biegła sądowa I. M. w opinii z dnia 18.11.2014r. (k. 36-51) podniosła, że w okresie od 01.08.1992r. do 31.03.1998r. była pracą, za którą wypłacany był dodatek szkodliwy w związku z obsługą elektronicznego monitora komputerowego, pracą przy sztucznym oświetleniu, pracą przy słabym oświetleniu dziennym. Od kwietnia 1982 r. do 31 grudnia 1994 r. i w lutym, sierpniu i grudniu 1995r. był wypłacany ekwiwalent za pranie. Wypłata ekwiwalentu za pranie była związana z używaniem w trakcie wykonywania prac odzieży roboczej lub ochronnej.

Stosownie do postanowień § 38 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów i Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz (...) z dnia 22.11.1951r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach graficznych o treści: "Pracownicy narażeni przy pracach na zanieczyszczenia ciała materiałami trującymi, lub silnie brudzącymi, na oparzenie przyskającym metalem stopionym lub chemikaliami, a także na przemoczenie ciała, powinni być zaopatrzeni w odpowiednią odzież ochronną, dostatecznie często zmienianą i poddawaną oczyszczeniu". W złożonych zeznaniach odwołujący jak i świadkowie podali, iż pomimo zajmowania różnych stanowisk pracy, odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał pracę związaną z obsługą kserografu KS-2, maszyny offsetowej, gilotyny, pieca do wypalania matryc, zszywarki.

Praca polegała na obsłudze kserografu KS-2, gdzie robiono na płycie selenowej zdjęcie i przenoszono na metalowa matrycę. Następnie naświetlano matrycę, wypalano w piecyku i wytrawiano w wodorotlenku sodowym, płukano i końcowo powielano na maszynie offsetowej. Wydrukowane materiały należało pokroić na krajarki i pozszywać na zszywarce.

Farby były kupowane w pudełkach i nakładane na wałek maszyny offsetowej. Po każdorazowym użyciu maszyny, wałki należało przemyć zmywaczem.

„Mała poligrafia”, w której pracowało trzech pracowników (łącznie z odwołującym) zajmowała trzy pomieszczenia; w jednym była gilotyna, powielacz i stolik do śniadania, w drugim było stanowisko do wytrawiania i wypalania matryc, w trzecim offset, kserograf i zszywarka.

Biegła podniosła, że z zeznań odwołującego oraz świadków wynika, że w spornym okresie zatrudnienia wykonywał typowe czynności wchodzące w zakres obowiązków operatora kserografu i maszynisty maszyn offsetowych.

Dla celów ustalenia pracy w warunkach szczególnych znaczenie ma nie nazewnictwo zajmowanych stanowisk, lecz faktycznie ich zajmowanie.

Biorąc pod uwagę całościowy materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy, w ocenie biegłej, odwołujący w okresie zatrudnienia od **15.12.1980** r. do **23.12.1998** r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienioną w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dziale XIV zatytułowanym Prace różne pod poz. 24 kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Zakres obowiązków, który został przytoczony wskazuje, iż odwołujący w spornym okresie sprawował nadzór nad pracownikami zatrudnionymi w (...) na stanowisku operatora kserografu przy utrwalaniu trójchloroetylenem, maszynisty maszyn offsetowych arkuszowych, wymienionym w wykazie A dziale XI poz.3 pkt 11 i poz.4 pkt 3 zarządzenia Nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, wykonującymi prace wymienione w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dziale XI zatytułowanym w przemyśle poligraficznym poz.3 bezpośrednio obsługa aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcja i obróbka drukarskich form kopiowych i form drukowych i poz.4 drukowanie i uszlachetnianie druków.

Świadkowie i odwołujący zaprzeczają, aby odwołujący tylko sprawował nadzór nad pracami wykonywanymi w „Małej poligrafii”. Wskazują, iż odwołujący pomimo zajmowania różnych stanowisk wykonywał tylko i wyłącznie prace, tak jak i pozostali pracownicy, związane z obsługą maszyn poligraficznych. Zakres obowiązków na stanowisku starszego inspektora, wskazuje, iż odwołujący był zobowiązany do sporządzania klisz i odbitek, powielania dokumentów jak i kontrolowania jakości pracy w trakcie powielania oraz instruowania pracowników co do sposobu wykonywania pracy i właściwego przygotowania powielaczy i maszyn poligraficznych.

Biegła podniosła iż zakładając, iż odwołujący pomimo posiadania zakresów obowiązków, które zostały przytoczone w opinii, wykonywał tylko i wyłącznie prace opisane w złożonych zeznaniach, wówczas okres zatrudnienia od **15.12.1980** r. do **23.12.1998** r. należy zaliczyć do pracy, o której mowa w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dziale XI zatytułowanym w przemyśle poligraficznym poz.3 pkt.11 i poz. 4 pkt 3 zarządzenia Nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, wykonującymi prace wymienione w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dziale XI zatytułowanym w przemyśle poligraficznym poz.3 bezpośrednio obsługa aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcja i obróbka drukarskich form kopiowych i form drukowych i poz.4 drukowanie i uszlachetnianie druków.

Biegła w uzasadnieniu opinii szczegółowo odniosła się do materiału dowodowego zgromadzonego w aktach przedmiotowej sprawy, przeanalizowała dokumentację pracowniczą i zeznania przesłuchanych w sprawie osób. Wskazała, że pracę wykonywaną przez odwołującego się M. B. (1) w okresie zatrudnienia od 15.12.1980r. do 23.12.1998r. należy zaliczyć do pracy, o której mowa w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dziale XI zatytułowanym w przemyśle poligraficznym poz.3 pkt.11 i poz. 4 pkt 3 zarządzenia Nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej, wykonującymi prace wymienione w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w

sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dziale XI zatytułowanym w przemyśle poligraficznym poz.3 bezpośrednia obsługa aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcja i obróbka drukarskich form kopiowych i form drukowych i poz.4 drukowanie i uszlachetnianie druków.

Sąd uznał, że opinia biegłej sądowej I. M. jest oparta na fachowej wiedzy, szczegółowej analizie przepisów prawnych oraz materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i może stanowić podstawę orzekania. Wobec powyższego należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia odwołującego się w (...) w O., w Zakładzie (...) Urzędu Wojewódzkiego w O., Zakładzie (...) Urzędu Wojewódzkiego Oddział w O. od 15.12.1980r. do 23.12.1998r., tj. 18 lat i 9 dni.

Sąd uznał, że wobec uznania okresu pracy w szczególności warunkach w wymiarze 18 lat i 9 dni odwołujący się spełnia przesłanki do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury, bowiem na dzień 01.01.1999r. udowodnił okres pracy wynoszący ponad 25 lat, nie jest członkiem OFE, oraz ukończył 60 lat w dniu 23.11.2013r.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z dnia 14.11.2013rr. i przyznał M. B. (1) prawo do emerytury od dnia 21.11.2013r., tj. od dnia powstania prawa do tego świadczenia (ukończenia 60 lat), zgodnie z treścią art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – punkt 1 wyroku.

W pkt 2 orzeczenia Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem Sądu, organ emerytalny nie mógł ustalić we własnym zakresie, czy odwołujący się pracował w szczególnych warunkach, bowiem przedstawione przez niego świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie określało charakteru pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r., brak także powołania się na zarządzenie resortowe. Powyższe skutkowało koniecznością przeprowadzenia postępowania dowodowego przez Sąd, w tym przesłuchania świadków, analizy akt osobowych odwołującego oraz zasięgnięcia opinii biegłej sądowej i dopiero zebrany w ten sposób materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, iż jakie czynności odwołujący się faktycznie wykonywał na stanowisku pomocnika kinooperatora i kinooperatora. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach w toku postępowania przed tym organem.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.